

Resumé af uformel videokonference for justitsministre i EU om COVID-19 den 6. april 2020

Det kroatiske formandskab indkaldte til et møde om krisekoordination på justitsområdet på baggrund af udbruddet af COVID-19. Danmark deltog i mødet ved EU-ambassadøren.

Dagsordenen for mødet bestod af følgende fire punkter:

1. Gennemførte eller planlagte tiltag ift. at sikre, at retssystemet fungerer
2. Sanktioner for overtrædelse af offentlige eller strafferetlige forskrifter i lyset af COVID-19
3. Udveksling af information mellem medlemsstater
4. Behandling af øvrige tiltag på justitsområdet på EU-niveau ift. COVID-19

1. Gennemførte eller planlagte tiltag ift. at sikre, at retssystemet fungerer

Kommissionen bemærkede, at det er uundgåeligt, at den nuværende krisesituation vil komme til at påvirke den kommende tid for medlemslandenes retssystemer, og at det i den forbindelse er vigtigt at respektere retsstatsprincippet, og at alle iværksatte foranstaltninger skal være nødvendige i forhold til at håndtere den konkrete krise, ligesom de skal være underlagt løbende tilsyn. På den baggrund vil Kommissionen derfor monitorere foranstaltninger, som gennemføres i hvert enkelt medlemsland.

For så vidt angår allerede gennemførte eller planlagte tiltag er der blandt medlemslandene generelt blevet iværksat nødberejdsninger til håndtering af retssager. Det omfatter bl.a. suspension af fysiske retsmøder i videst muligt omfang og i tilfælde, hvor fysiske retsmøder er påkrævet, har flere medlemslande afskåret offentligheden fra at være til stede. Brugen af elektronisk kommunikation til gennemførelse af retssager, herunder særligt i forbindelse med vidneafhøringer mv., er endvidere taget i brug i større omfang.

I forhold til insolvens- og konkurssager ses det generelt, at man i hovedparten af medlemslandene enten har suspenderet eller forlænget frister for begæringer om insolvens og konkurs, ligesom flere medlemslande har suspenderet eller udskudt betalingsfrister.

Der er også generelt blandt medlemslandene gennemført lignende tiltag for så vidt angår indkaldelse til strafafsoning og indsattes forhold i fængsler, hvor flere indkaldelser er udskudt, og hvor indkaldelser alene begrænses til de mest alvorlige tilfælde. For de indsatte har man

begrænset eller helt afskåret mulighed for fysiske besøg og udgang og i stedet givet bedre mulighed for brug af elektronisk kommunikation og udgang på fængslers arealer.

For så vidt angår sager om udlevering og overførsel forsøger mange medlemslande at forvalte processerne ved brug af digitale løsninger frem til overgivelsestidspunktet, hvor samarbejdet er begrænset af hensyn til sundhed og de grænsetiltag, som medlemslandene har indført.

2. Sanktioner for overtrædelse af offentlige eller strafferetlige forskrifter i lyset af COVID-19

For så vidt angår sanktioner for manglende overholdelse af regler i lyset af COVID-19-udbruddet er der blandt medlemslandene over hele linjen indført mulighed for at udstede bøder, hvis beløbsstørrelse varierer i betydeligt omfang fra medlemsland til medlemsland.

Hovedparten af medlemslandene har endvidere indført fængselsstraffe for overtrædelse af visse af de gennemførte midlertidige foranstaltninger, hvor der også her ses betydelige forskelle i strafniveau i de enkelte medlemslande.

3. Udveksling af information mellem medlemsstater

Medlemslandenes indlæg kredsede navnlig om igangsatte tiltag og spørgsmålet om sanktioner, og det var alene ganske få medlemslande, der benyttede lejligheden til at fremhæve andre områder, hvor informationsudveksling kunne være relevant fremover. I den forbindelse blev det bl.a. fremhævet, at visse medlemslande har set et stigende antal tilfælde af vold i hjemmet, og der blev endvidere fremsat ønske om, at man fremover deler oplysninger om nye tendenser inden for kriminalitet under COVID-19-krisen, ligesom man ønsker drøftelser vedrørende databeskyttelse og privatlivets fred.

4. Behandling af øvrige tiltag på justitsområdet på EU-niveau ift. COVID-19

En medlemsstat opfordrede Kommissionen til at se nærmere på rejsearrangørers mulighed for udstedelse af vouchers frem for kontant refusion, når en rejse aflyses som følge af COVID-19.